

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 21 stycznia 2020 r.,

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

sprawy **E. D. O.**

uniewinnionego od zarzutu z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego
subsidiarnego T. G.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 11 października 2018 r., sygn. akt II AKa (...),

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w W.

z dnia 14 czerwca 2016 r., sygn. akt III K (...),

p o s t a n o w i ł

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

**2. kosztami postępowania kasacyjnego obciążyć oskarżyciela
posiłkowego T. G. .**

UZASADNIENIE

E. D. O. uznany został przez Sąd Okręgowy w W. – wyrok z 14 czerwca 2016 r., sygn. III K (...), za winnego tego, że w dniu 26 września 2014 r. we W., składając wniosek o wszczęcie egzekucji, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, poprzez wprowadzenie w błąd Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w W. , co do faktu przysługiwania mu wierzytelności wynikającej w stosunku do T. G. z tytułu wykonawczego – nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Okręgowy w W. z dnia 5 października 2006 r., sygn. akt I C (...), opatrzony klauzulą wykonalności, który został wydany na podstawie weksla i wymagalności tej

wierzytelności oraz wprowadzając w błąd wymienionego Komornika, co do zasadności prowadzenia postępowania egzekucyjnego na podstawie tego tytułu wykonawczego, doprowadził Komornika do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości należącym do T. G. w kwocie 430.147,31 zł poprzez wyegzekwowanie wymienionej kwoty z majątku pokrzywdzonego oraz usiłował doprowadzić Komornika do niekorzystnego rozporządzenia mieniem wartości 191.214,33 zł poprzez wyegzekwowanie wymienionej kwoty z majątku pokrzywdzonego, lecz w tym zakresie zamiaru nie zrealizował z uwagi na bezskuteczność egzekucji ponad wyegzekwowaną już kwotę, to jest za winnego przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. i za przestępstwo to wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 2 lat próby oraz karę 300 stawek dziennych grzywny po 50 zł każda stawka.

Apelacje od tego wyroku wnieśli obrońcy oskarżonego i pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego T. G. .

Obrońca – adw. M. K. sformułował we wniesionej apelacji zarzuty naruszenia prawa materialnego – art. 286 § 1 k.k. poprzez błędną interpretację i niewłaściwe zastosowanie w sytuacji braku podstaw faktycznych i prawnych do zastosowania tego przepisu, a także naruszenia art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. oraz sprzeczności ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego. Drugi z obrońców zarzucił wyrokowi także obrazę prawa materialnego – art. 286 § 1 k.k., a także sformułował zarzut błędu w ustaleniach faktycznych. Obaj obrońcy wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego.

W apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego zarzucono wyrokowi rażącą niewspółmierność wymierzonej oskarżonemu kary i wniesiono o wymierzenie kary 2 lat pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu wniesionych apelacji Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 11 października 2018 r., sygn. II AKa (...), zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uniewinnił oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Kasację od tego wyroku wniósł pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego T. G. . Zaskarżył wyrok w całości i zarzucił mu:

- rażące naruszenie prawa materialnego, a to art. 29 § 1 k.k., mające istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, polegające na jego zastosowaniu przy jednoczesnym zaniechaniu ustalenia przez Sąd Apelacyjny określenia cech strony przedmiotowej działania oskarżonego wskazanych w art. 29 k.k. tj. bez wskazania jaki czyn oskarżony popełnił i czy czyn ten stanowi czyn zabroniony w rozumieniu art. 29 k.k.;

- rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 7, 410, 424 § 1 pkt 1 i 2 w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegające na przeprowadzeniu wadliwej kontroli odwoławczej przez dowolną i wybiórczą ocenę dowodów, zwłaszcza błędną ocenę wyjaśnień oskarżonego, z pominięciem istotnych okoliczności mogących mieć wpływ na rozstrzygnięcie, co w konsekwencji doprowadziło do zmiany wyroku Sądu Okręgowego w W. przez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w (...) do ponownego rozpoznania.

Prokurator Prokuratury Rejonowej w W. oraz obrońca oskarżonego wnieśli pisemne odpowiedzi na kasację, w których wnieśli o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej. Pełnomocnik pokrzywdzonego ustosunkował się pisemnie do treści tych odpowiedzi w odrębnym stanowisku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego okazała się bezzasadna w stopniu pozwalającym na jej rozpoznanie na posiedzeniu. Na wstępie przypomnieć wypada, że kasacja jako nadzwyczajny środek zaskarżenia zmierzać ma do eliminowania z obrotu prawnego orzeczeń wydawanych przede wszystkim przez sądy odwoławcze, które wydane zostały mimo zaistnienia bezwzględnych przyczyn odwoławczych lub z innym rażącym naruszeniem prawa i to takim, które mogło mieć istotny wpływ na treść tych orzeczeń (art. 523 § 1 k.k.). Podstawy, na podstawie których możliwe jest uwzględnienie kasacji zakreślone zostały przez ustawodawcę stosunkowo wąsko, powodując, że Sąd Najwyższy jako sąd kasacyjny bada sprawę, w której wniesiono kasację jedynie pod kątem tych podstaw i to pod warunkiem, że zostały one wskazane w zarzucie kasacji,

a wyjątkowo tylko z urzędu (art. 536 k.p.k.). Tym samym Sąd Najwyższy nie przeprowadza kontroli prawidłowości poczynionych w sprawie ustaleń faktycznych i nie przeprowadza ponownej kontroli sprawy, tak jak czyni to sąd odwoławczy. W sprawie, w której kasację wniósł pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego odpowiedzieć zatem trzeba na pytanie, czy w toku postępowania odwoławczego Sąd Apelacyjny dopuścił się rażącego naruszenia prawa wskazanego w nadzwyczajnym środku zaskarżenia; brak bowiem podstaw do działania z urzędu.

Odnosząc się do zarzutów kasacji zauważyć trzeba, że Sąd Apelacyjny w (...) nie odwołał się wprost w treści uzasadnienia wyroku do art. 29 k.k. Zauważyć trzeba, że stan prawny sytuacji, która stała się przedmiotem rozpoznania nie jest klarowny także dla profesjonalnych prawników występujących w postępowaniu. Według ustaleń poczynionych w sprawie oskarżony, który jest obcokrajowcem, zaufał stanowisku swego pełnomocnika z polskiej kancelarii prawnej. Aby obalić twierdzenia oskarżonego w tej kwestii i przypisać mu wypełnienie znamion przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. trzeba w sposób niewątpliwy wykazać, że miał on zamiar wprowadzenia w błąd Komornika i wyłudzenia wskazanych w zarzucie środków. Wersja taka może być uznana nawet za prawdopodobną, ale pamiętać trzeba o fundamentalnych zasadach procesu karnego dotyczących rozstrzygania wątpliwości i wykazywania winy. Wątpliwości w tym zakresie zostały szczegółowo przeanalizowane przez Sąd Apelacyjny i starannie przedstawione w uzasadnieniu wyroku. Sąd Apelacyjny w 11 punktach przedstawił okoliczności istotne dla oceny, czy po stronie oskarżonego istniał zamiar popełnienia przestępstwa oszustwa (s. 7 – 8 uzasadnienia wyroku). W dalszych fragmentach uzasadnienia Sąd odwoławczy szczegółowo wskazał wszystkie istotne dla oceny zamiaru i stanu świadomości oskarżonego ustalenia faktyczne – pochodzenia weksla i deklaracji wekslowej, kontaktów z kancelarią prawną C. i zainicjowania czynności egzekucyjnych. W treści uzasadnienia odniesiono się również do tego, czy błędne przekonanie oskarżonego co do legalności prowadzonych działań było usprawiedliwione (s. 12 – 13 uzasadnienia).

W tym stanie rzeczy uznać trzeba, że kontrola odwoławcza przeprowadzona przez Sąd Apelacyjny spełnia standardy określone w przepisach procesowych

i wbrew twierdzeniom kasacji nie można przypisać jej uchybień o cechach rażącego naruszenia prawa. Wywody kasacji w tym stanie rzeczy stanowią raczej wyraz dezaprobaty dla wyniku rozumowania Sądu Apelacyjnego aniżeli wykazanie zasadności zarzutów kasacyjnych w warunkach wskazanych na wstępie niniejszego uzasadnienia. Wobec powyższego należało postanowić jak w części dyspozytywnej.